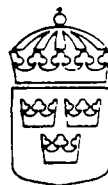

Riksdagens protokoll

1989/90:78

Måndagen den 5 mars

Kl. 12.00–12.02

Protokoll
1989/90:78

1 § Anmälan om kompletteringsval till kulturutskottet och näringsutskottet

Talmannen meddelade att socialdemokratiska riksdagsgruppen på grund av uppkommen vakans i kultur- och näringsutskotten anmält Leo Persson till ny ledamot i kulturutskottet och till ny suppleant i näringsutskottet.

Talmannen förklarade utsedd till

ledamot i kulturutskottet

Leo Persson (s)

suppleant i näringsutskottet

Leo Persson (s)

2 § Justering av protokoll

Justerades protokollen för den 22, 23, 24, 26 och 27 februari.

3 § Bordläggning

Anmäldes och bordlades

Propositionerna

1989/90:77 Konsumentskyddet vid förvärv av småhus m.m.

1989/90:85 Ny summarisk process

1989/90:89 Ny konsumentköplag

1989/90:93 Uppskjuten tidpunkt för gallring av socialnämndernas person-
akter och personregister

1989/90:102 Reformerad svenskundervisning för vuxna invandrare

Motionerna

med anledning av prop. 1989/90:96 om skärpt investeringsskatt för vissa
byggnadsarbeten

1989/90:Fi28 av Inger Schörling m.fl. (mp)

1989/90:Fi29 av Ylva Annerstedt (fp)
1989/90:Fi30 av Bo Lundgren m.fl. (m)
1989/90:Fi31 av Lars Werner m.fl. (vpk)
1989/90:Fi32 av Anne Wibble m.fl. (fp)
1989/90:Fi33 av Gunnar Björk m.fl. (c)

med anledning av prop. 1989/90:83 om ändringar i lagen (1983:1053) om
skatt på omsättning av vissa värdepapper

1989/90:Sk40 av Gunnar Björk m.fl. (c)
1989/90:Sk41 av Bo Lundgren m.fl. (m)
1989/90:Sk42 av Lars Bäckström (vpk)
1989/90:Sk43 av Kjell Johansson m.fl. (fp)

Konstitutionsutskottets betänkanden

1989/90:KU26 Riksdagens förvaltningskontors förslag om anslag på tilläggs-
budget till statsbudgeten för budgetåret 1989/90
1989/90:KU27 Riksdagens budget
1989/90:KU28 Kungliga hov- och slottsstaterna
1989/90:KU29 Anslag till allmänna val
1989/90:KU32 Anslag till datainspektionen
1989/90:KU34 Stöd till politiska partier

Skatteutskottets betänkanden

1989/90:SkU22 Extra avdrag för pensionärer
1989/90:SkU23 Anslag till skatteförvaltningen, m.m.
1989/90:SkU24 Anslag till tullen m.m.

Justitieutskottets betänkanden

1989/90:JuU17 Inbördes rättshjälp Sverige-Polen
1989/90:JuU18 Anslag till statsrådsberedningen m.m.

Kulturutskottets betänkanden

1989/90:KrU12 Anslag till medlemskap i Unesco
1989/90:KrU13 Anslag till kyrkliga ändamål m.m.

Trafikutskottets betänkanden

1989/90:TU13 Kommunikationsdepartementet m.m.
1989/90:TU14 SMHI och SGI
1989/90:TU15 Postväsende
1989/90:TU16 Anslag till Luftfart

Arbetsmarknadsutskottets betänkande

1989/90:AU9 Anslag till jämställdhet

Meddelades att följande interpellationer framställdes

den 26 februari

1989/90:132 av *Pär Granstedt* (c) till utrikesministern om åtgärder där barn mot vårdnadshavarens vilja förts ur landet:

Enligt gjorda uppskattningar bortrövas varje år ca 100 barn från Sverige till utlandet. I allmänhet är det fråga om barn med svensk mor, som är vårdnadshavare, och utländsk far – och med fadern som förövare.

Bakgrunden till detta är ofta kulturkonfrontationer där fäder med en patriarkalisk livssyn anser sig vara i sin fulla rätt att ensam bestämma över barnets uppfostran, och där han anser det nödvändigt att barnen uppfostras i hans kultur och religion. Det är inte alltid så att fadern själv befattar sig med barnens uppfostran, utan det förekommer att de lämnas i hans föräldrars eller andra anhörigas vård.

För den drabbade modern är detta givetvis mycket tragiskt, i synnerhet som hon förlorar all kontakt med barnet. Det är viktigt att de berörda mödrarna får allt stöd av den svenska utrikesförvaltningen i sin strävan att återfå kontakt och sin rättmätiga vårdnad om barnen. Samtidigt är denna typ av ärenden svåra att hantera på grund av skillnader i tradition och lagstiftning, och resurserna är inte alltid tillräckliga. Det kan därför finnas anledning till en översyn av det sätt på vilket UD bistår mödrar vars barn bortrövats till utlandet.

Med hänvisning till vad som anförts vill jag ställa följande frågor till utrikesministern:

1. Anser utrikesministern att utrikesförvaltningen på ett tillfredsställande sätt förmår stödja föräldrar vars barn bortrövats till utlandet?
2. Om så inte är fallet, är då utrikesministern beredd att vidta åtgärder för att förbättra möjligheterna?

den 1 mars

1989/90:133 av *Sten Andersson* i Malmö (m) till finansministern om skattereformens regler om intäkter från travsport:

Undertecknad initierade och deltog i en interpellationsdebatt för en månad sedan med f.d. finansministern avseende den s.k. skattereformens effekter på travsporten.

Med tanke på de diffusa och oklara svaren på i nämnda debatt ställda frågor vore det av värde om finansministern kunde klargöra skatteläget för travhästägare.

Framöver kommer eventuella vinster för hobbyhästägare att beskattas, något som inte varit fallet tidigare. I syfte att lindra effekterna av detta blir det möjligt att i deklarationen dra av kostnader som uppstått i verksamheten mot vinst i densamma.

Däremot kunde f.d. finansministern i ovan nämnda debatt inte lämna klart besked om hur långt tillbaka i tiden avdrag kan medgivas. Detta är en ytterst viktig fråga för hobbyhästägare. En travhäst köps ofta som åring eller föl. I de flesta fall kommer inte hästen till start förrän vid 3–4 års ålder. Med anledning av detta önskar undertecknad svar av finansministern på följande fråga:

Är finansministern beredd medverka till att en travhästs inköpspris, även om det ligger flera år tillbaka i tiden, blir avdragsgillt mot senare uppkomna vinster?

1989/90:134 av *Pär Granstedt* (c) till statsrådet Lena Hjelm-Wallén om det framtida biståndssamarbetet mellan Sverige och Nicaragua:

Valet i Nicaragua är en glädjande seger för demokratin. Utgången visar att sandinisterna inte hade det folkliga stöd som många, inte minst i Sverige, trodde.

Nicaragua är, alltsedan Somozaregimens fall, Sveriges viktigaste biståndsland i Latinamerika. Tyvärr har det svenska biståndet i viss utsträckning kommit att uppfattas som ett stöd till sandinistregimen. Denna uppfattning har förstärkts av att svenska biståndsarbetare öppet tycks ha uppträtt som sandinistsympatisörer.

Självfallet bör Sveriges intresse vara att medverka till ett långsiktigt uppbyggnadsarbete i Nicaragua, oavsett regim, så länge inte de politiska förhållandena blir en direkt belastning i utvecklingssträvandena. Den demokratiseringsprocess i Nicaragua som valet är uttryck för borde snarast öka vårt intresse att bistå landet.

Det är viktigt att Sverige tydligt markerar sin vilja till fortsatt samarbete om demokratin nu får fast fot i landet.

Samtidigt finns det skäl att klargöra vilken betydelse enskilda biståndsarbeters uppträdande haft för de framtida svensk-nicaraguanska förbindelserna. Det är naturligtvis viktigt att det svenska biståndet inte uppfattas som en obehörig inblandning i mottagarlandets inre angelägenheter.

I den mån det är fråga om enskilda organisationer, måste man ha förståelse för deras idéburna karaktär. Det finns också exempel på fall där bristen på demokrati varit sådan att svenska insatser kommit att bli ett stöd för en förtryckt opposition. Om svenska biståndsinsatser kommer att uppfattas som ett stöd för ett regeringsparti med ett tivelaktigt demokratiskt förflutet mot en demokratiskt arbetande oppositionsrörelse är det mer betänkligt.

Det finns anledning att från svensk sida utvärdera erfarenheterna från valrörelsen i Nicaragua och klargöra behovet att någon form av uppförandekod för svenska biståndsarbeters politiska uppträdande i mottagarländerna införs.

Med hänvisning till vad som anförts vill jag ställa följande frågor till biståndsministern:

1. Hur ser statsrådet på det framtida samarbetet mellan Sverige och Nicaragua?
2. Vilka åtgärder avser statsrådet att vidta med anledning av uppgifterna om

att svenska biståndsarbetare uppfattas engagera sig till förmån för den ena sidan i valrörelsen, och att svenskt bistånd över huvud taget kan ha uppfattats som ett stöd till det tidigare regeringspartiet?

Prot. 1989/90:78
5 mars 1990

5 § Meddelande om frågor

Meddelades att följande frågor framställts

den 26 februari

1989/90:430 av *Pär Granstedt* (c) till socialministern om lagstiftningen om tvångsvård:

Att en HIV-smittad narkoman som kan befaras förgripa sig på pojkar i puberteten utan ingripande från myndigheternas sida kan gå fri i Stockholm har skapat en betydande oro och förefaller att visa på allvarliga brister i lagstiftningen.

Avser statsrådet att mot bakgrund av den ovan åberopade erfarenheten ta initiativ till en översyn av den gällande lagstiftningen i fråga om tvångsvård?

den 1 mars

1989/90:431 av *Marianne Andersson* i Vårgårda (c) till utbildningsministern om Vänerskolan i Vänersborg:

I höstas behandlade utbildningsutskottet frågan om ett skolprojekt samordnat mellan specialskolan Vänerskolan och grundskolan i Vänersborg och uttalade därvid att det är väsentligt att ärendet får ett snabbt avgörande inom regeringskansliet.

Projektet har varit aktuellt i tio år utan att något avgörande skett. Detta är synnerligen besvärande, både för Vänerskolan vars lokaler är i akut behov av upprustning och för kommunen som inte kan planera sina skollokaler. Dessutom vållar dröjsmålet problem för byggnadsstyrelsen, som nu försöker ordna lokaler till högskoleutbildningen i regionen. Största problemen har dock eleverna i de gamla och nedslitna lokalerna.

När avser regeringen fatta beslut angående specialskolan Vänerskolan i Vänersborg?

1989/90:432 av *Jan Hyttring* (c) till miljöministern om åtgärder för att hindra nedläggningar av järnvägar:

Flera järnvägssträckor med godstransporter står inför nedläggningshot på grund av brist på pengar till nödvändig upprustning. Följden av nedläggningar blir en ökad tung landsvägstrafik och kraftigt ökad miljöbelastning från lastbilstrafik.

Tidigare har statsrådet Dahl uttalat sitt stöd för ökade järnvägstransporter av miljöskäl.

Jag vill därför fråga statsrådet om dessa uttalanden ännu äger giltighet och om statsrådet är beredd att ta initiativ till att regeringen genom ett ökat ekonomiskt ansvarstagande stoppar planerna på ytterligare järnvägsnedläggelser.

1989/90:433 av *Jan Hytring* (c) till kommunikationsministern om järnvägssträckan Deje–Hagfors:

Den smalspåriga järnvägen mellan Deje och Hagfors, NELJ-banan, är i behov av upprustning och breddning till normalspårsbredd. Flera urspårningar har inträffat under senare år, och järnvägsinspektionen kräver därför att hastigheten sänks från 30 till 20 km/t på halva bansträckan. Kostnaden för breddning och upprustning beräknas nu till 120 milj. kr., och banverket har förklarat sig villigt att överta skötseln om staten övertar ansvaret för banan. Såväl kommuner som företag är villiga att tillskjuta medel till upprustningen. Regeringen har nu efter lång tvekan avslagit begäran om statligt övertagande.

Jag vill därför fråga om statsrådet är villig att ta initiativ till att regeringen omprövar sitt ställningstagande.

1989/90:434 av *Knut Wachtmeister* (m) till finansministern om avdraget för räntekostnader i det nya skatteförslaget:

Enligt det nya skatteförslaget skall ränteutgifter, minus ränteinkomster, över 100 000 kr. inte vara fullt avdragsgilla.

Avser finansministern, mot bakgrund av den mycket kraftiga och troligtvis bestående ränteuppgången, föreslå ett slopande av 100 000 kronorsgränsen, eller i andra hand en höjning av denna gräns?

den 2 mars

1989/90:435 av *Margó Ingvardsson* (vpk) till civilministern om rikspolisens cirkulär om handläggningen av ärenden enligt utlänningslagen och utlänningsförordningen:

Statsrådet Johansson meddelade den 21 november 1989 som svar på en fråga från mig att rikspolisstyrelsens cirkulär rörande handläggningen av ärenden enligt utlänningslagen och utlänningsförordningen fått en mindre lyckad formulering beträffande hanteringen av framställningar om offentligt biträde.

Enligt svaret pågick en översyn av det aktuella cirkuläret, och enligt vad statsrådet erfarit skulle rätten till offentligt biträde redan under polisutredningen klargöras.

Från rikspolisstyrelsen uppges nu – besked lämnades den 22 februari – att det inte pågår eller planeras någon sådan översyn av cirkuläret.

Kommer cirkuläret att ändras så att det bringas i överensstämmelse med vad riksdagen beslutat?

6 § Kammaren åtskildes kl. 12.02.

Prot. 1989/90:78
5 mars 1990

In fidei

OLOF MARCUSSON

/Gunborg Apelgren

Innehållsförteckning

Måndagen den 5 mars

1 § Anmälan om kompletteringsval till kulturutskottet och näringsutskottet	1
2 § Justering av protokoll	1
3 § Bordläggning	1
4 § Meddelande om interpellationer	
1989/90:132 av Pär Granstedt (c) om åtgärder där barn mot vårdnadshavarens vilja förts ur landet	3
1989/90:133 av Sten Andersson i Malmö (m) om skattereformens regler om intäkter från travsport.	3
1989/90:134 av Pär Granstedt (c) om det framtida biståndssamarbetet mellan Sverige och Nicaragua	4
5 § Meddelande om frågor	
1989/90:430 av Pär Granstedt (c) om lagstiftningen om tvångsvård.	5
1989/90:431 av Marianne Andersson i Vargårda (c) om Vänerskolan i Vänersborg.	5
1989/90:432 av Jan Hyttring (c) om åtgärder för att hindra nedläggningar av järnvägar	5
1989/90:433 av Jan Hyttring (c) om järnvägssträckan Deje-Hagfors	6
1989/90:434 av Knut Wachtmeister (m) om avdraget för räntekostnader i det nya skatteförslaget.	6
1989/90:435 av Margó Ingvardsson (vpk) om rikspolisens cirkulär om handläggningen av ärenden enligt utlänningslagen och utlänningsförordningen	6